

[Preben Lange]

hus, og når vi snakker om uran og olie, er der ud over det økonomiske også en uhyggelig masse spørgsmål om miljøet, vi gerne vil have besvaret inden. Det er derfor, vi gerne vil være herre i vores eget hus, før vi åbner os udadtil.

Jeg vil gerne slutte med at citere et ord-sprog, som vi, der arbejder nede på ridebanefløjen, ikke kan undgå at se. Det er et gammelt ordsprog, som siger: »Virk i fællig. Men forskellig. Drag til minde: Mand er mand og kvinde kvinde«.

Jeg kan ikke lade være med at bruge dette ordsprog som et eksempel på forholdet mellem Danmark og Grønland inden for rigsfællesskabet, et billede, der siger noget om samarbejde på forskellige betingelser. Når siumut siger: suli siumut, når vi siger fortsat frem, er det et løfte om at arbejde sammen, men på forskellig vis. Vi må huske på, at Danmark er Danmark og Grønland Grønland. Qujanaq.

Ellefsen (V):

I den igangværende debat om de oplysninger, som statsministeren har givet om den udenrigs- og indenrigspolitiske situation, skal jeg indskrænke mig til at fremsætte nogle bemærkninger om forholdene på Færøerne og forholdene mellem Færøerne på den ene side og Danmark-Grønland på den anden side.

Ved flere lejligheder er der fra os på Færøerne valgte medlemmer givet folketinget en orientering om den erhvervsmæssige og økonomiske udvikling på Færøerne. Jeg har selv flere gange her i tinget fortalt om de meget store problemer, som vort erhvervsliv, dvs. fiskerierhvervet, er kommet ud i som følge af de ændringer, der er sket med hensyn til fiskerettigheder i Nordatlanten.

Indtil udflytningen af fiskerigrænserne havde vi på Færøerne en positiv økonomisk udvikling. Den moderne og store flåde af fiskerskibe og de dengang eksisterende fiskerirettigheder gav muligheder for en sådan udvikling. Selvfølgelig kunne vi fra færøsk side se, at vi ville få visse problemer på dette område. På den anden side skal der ikke lægges skjul på, at de faktiske resultater er blevet væsentligt mere alvorlige, end vi forventede. Det er i særlig grad spørgsmålet om færøske fiskeres rettigheder i danske og

grønlandske farvande, som har givet skuffende resultater. Vi havde ikke regnet med, at vi skulle betale med fisk fra vores små fiskefløjer til de store EF-lande for det, vi fanger i danske og grønlandske farvande.

Som sagt har jeg før mere end én gang gjort rede for mit eget og mit partis syn på disse spørgsmål og vil derfor ikke gentage dette i detaljer i dag. Men det samlede resultat for det færøske samfund er blevet, at vores indtjeningsmuligheder er blevet forringet i uhyggelig grad, i første omgang som følge af, at de mængder, som vi i dag får lov til at fiske i fremmede farvande, er meget små, og i anden omgang som følge af, at vi skal afgive en hel del fisk fra vore egne alt for små fiskefarvande som betaling for de alt for små kvoter, vi endnu har i danske, grønlandske og fremmede farvande i øvrigt.

Ud over det, at vore indtjeningsmuligheder og vor faktiske indtjening er formindsket, er der desværre også på Færøerne sket en alt for stor stigning på udgiftssiden. Følgen er en meget kraftig økonomisk tilbagegang. F. eks. kan jeg oplyse, at vi på Færøerne ud fra de foreliggende tal helt klart har overhalet Danmark med hensyn til nettoudlandsgæld beregnet pr. indbygger. I denne beregning er Danmark betragtet som udlænd over for Færøerne. Når man tager i betragtning, hvor hurtigt Færøerne har nået den høje nettoudlandsgæld, og når man tager i betragtning de økonomiske udsigter, vi på Færøerne i dag står over for, kan der ikke være tvivl om, at vore problemer er langt, langt større og langt alvorligere end de problemer, det danske samfund står over for.

Så kan man spørge, om der overhovedet ikke findes nogen lyspunkter. Jo, det gør det, om end det samlede billede rent faktisk ser meget mørkt ud. Et betydeligt lyspunkt er, at færøske skibe har fået lov til at drive rejsefangst ved Østgrønland. Dette fiskeri har givet forholdsvis gode resultater, først og fremmest vel nok som følge af særlig gode vejrforhold i området, resultater, som vi er særdeles glade for, og som falder på et tørt sted. Vi håber at kunne fortsætte samarbejdet på den her angivne vej.

Spørgsmålet om vore fiskerettigheder i danske og grønlandske farvande har optaget og optager stadig færinger i meget høj grad. Spørgsmålet har også været gjort til genstand for behandling af grønlandske, danske og